

Most következő írásunkban összesítést szeretnénk adni a változócsillag megfigyelők 1982-ben végzett munkájáról, észlelési eredményeikről.

Első statisztikánkban felsoroljuk a munkában részt vevők nevét, és éves megfigyelési számukat:

Bakos Béla /Bak/	25	Kovács András /Kar/	3
Bartos Pál /Bar/	216	Kovács Attila /Kva/	34
Bartus Ferenc /Bat/	38	Kovács István /Kvi/	766
Berente Béla /Ber/	18	Marozsák Péter /Mar/	8
Bíró Tibor /Bit/	3	Mezősi Csaba /Mez/	55
Brlás Pál /Blp/	57	Mizser Attila /Mzs/	4144
Dömény Gábor /Döm/	420	Mojdisz István /Moj/	10
Farkas Ernő /Frs/	66	Mokos Ferenc /Mok/	12
Fodor Antal /Fod/	29	Murai Antal /Mur/	93
Füredi Zoltán /Fdi/	22	Nagy M. Ákos /Nmá/	20
Gál István /Gál/	4	Nagy Zoltán /Naz/	5
Gombos Mátyás /Gom/	62	Neubauer, Richard /Neu/	152
Guzsány János /Guz/	2	Németh B. Ákos /Nbá/	3483
Hebenstreit, Günter /Heb/	10	Papp Sándor /Pps/	334
Hegedűs Tibor /Heđ/	119	Petik János /Pet/	59
Henshaw, Colin /Hen/	1136	Petrohán Betty /Peb/	221
Hevesi Zoltán /Hev/	205	Péterfi Péter /Pét/	7
Holl András /Hll/	10	Piroska Dóra /Pid/	2
Hollós Ferenc /Hol/	8	Rätz, Kerstin /Rek/	445
Hollósy Tibor /Hlt/	4	Róka László /Rkl/	70
Horváth Ferenc /Hot/	13	Ságodi Ibolya /Sgi/	438
Horváth Géza /Hog/	356	Sarkadi Mihály /Srm/	3
Horváth István /Hoi/	6	Sarkadi Zsuzsa /Srk/	16
Ipolyi Judit /Ily/	17	Schweitzer, Emile /Sch/	3239
Ipolyi Tamás /Ipt/	3	Somodi Miklós /Smd/	23
Jergler Csaba /Jcs/	9	Szabó Edit /Sbe/	6
Karászi István /Kai/	15	Szauer Ágoston /Szu/	44
Keszthelyi Sándor /Ksz/	121	Szász Mária /Szá/	2
Kocsis Antal /Koc/	114	Szánthó Lajos /Szn/	2519
Kósa-Kiss Attila /Kka/	1597	Szitkay Gábor /Szk/	13

Szoldán Zsolt /Sld/	5	Ujvárosy Antal /Ujv/	26
Szőke Balázs /Szb/	108	Varga Géza /Vag/	15
Tepliczky István /Tey/	40	Varga Zoltán /Var/	9
Tomasovszky László /Tom/	344	Zajác György /Zag/	48
Toone, John /Too/	3401	Zalezsák Tamás /Zal/	505
Tóth János /Tjs/	5	Závodí László /Záv/	32
Tölgyesi Antal /Töl/	438	Zenkl Gábor /Zen/	10

1982-ben tehát 74 észlelő tevékenykedett, melynek eredményeképp 25.914 fénybecslés született.

Ezzel - amennyiben az elmúlt évek statisztikai táblázatát nézzük- hálózatunk működésének eddigi legeredményesebb évét zártuk.

Az észlelések teljes éves feldolgozása közben igen érdekes dolgok láttak napvilágot, ezt szeretnénk most közreadni. Előre csak annyit, hogy az első pillanatokban meglehetősen ijesztő számok adódtak az észlelések észlelőnkénti megoszlásánál.

25.914 adatunkat vizsgálva kiszámítható, hogy a 74 észlelő együttvéve 1982-ben naponta 71 fénybecslést végzett, ez átlagosan észlelőnként 350,1 megfigyelést jelent egész évre. A 74 megfigyelő között 6 külföldi észlelő található, együttes megfigyeléseik száma 8.547, azaz az összes adat 33 %-a! Tehát a maradék 17.367 megfigyelés könyvelhető el hazai adatnak, 68 magyar megfigyelő munkájának. Ez egy igen megnyugtató eredmény, és amennyiben ezt összehasonlítjuk a korábbi évek kizárólag magyar adataival, valóban a "legeredményesebb" jelzővel illelhetjük munkánkat.

Nézzünk most azonban a magyar számok mélyére!

A 68 hazai megfigyelő átlag napi 47,5 adatot küldött be, egy főre pedig átlagosan 255,4 évi becslés jut. Táblázatunk

1./ Mzs	4144 adat	azt mutatja, hogy hányan és kik végeztek 500 észlelésnél többet.
2./ Nbá	3483	
3./ Szn	2519	Együttes adataik száma 11.417, ami
4./ Kvi	766	azt jelenti, hogy a többi 63 fő
5./ Zal	505	

5950 megfigyelése kerül feldolgozásra! De menjünk még mélyebbre, szűrjük ki azokat, akik tavaly még 10 db csillagot sem becsültek meg. Ők nyilvánvalóan észlelőtáborokban, vagy spontán csoportos megfigyeléseken, bemutatókon becsültek fényes-

séget. 21-en vannak /68-ból/ és együttes adataik száma mind-össze 106 /5,04 észlelés egy év alatt/. Valamelyest emelve az észlelések számát: 50 megfigyelés alatti változóészlelőnk 44 volt, 599 db fényességbecsléssel.

Foglaljuk most táblázatba az eddig leírtakat!

	észlelők	megfigyelések
külföldi	6	8547
aktív	5	11417
közepesen aktív	19	5351
inaktív	22	493
véletlenszerű	22	106
összesen	74	25914

Első pillanatban kissé ijesztő volt ez a táblázat, de aztán többször átgondolva kiderül, hogy nem az! Hiszen - bár a statisztikát gyökeresen változtatják -, mégis természetes, hogy többen kapcsolódnak be véletlenszerűen, pusztán kíváncsiságból az észlelési tevékenységbe, de ők javarészt rövidebb - hosszabb idő alatt felhagynak a megfigyelésekkel.

Az inaktív megfigyelők azok, akik nem estek a véletlenszerűek azon hibájába, hogy felhagytak tevékenységükkel, hanem évenként 2-3-szor juttatnak el hozzánk megfigyeléseket. Ők jobbára egyetemisták, főiskolások, akiknek csak az oktatási időnyen kívül engedi idejük a változó, - de egyáltalán az észlelő amatőrcsillagászatot.

Végül pedig, a közepesen aktív, illetve aktív észlelők munkáját nem igen kell magyarázni, eredményeik önmagukért beszélnek.

A beérkezett adatok feldolgozása folyamatosan történt a "Pleione" rovatban, és a megfigyelések eredményeit továbbítottuk a Szovjet Tudományos Akadémia STERNBERG Állami Csillagászati Intézetbe.

Hosszútávú feldolgozásainkat a PVH Reportokban szeretnénk megjelentetni.

Több kiadványunk jelent meg 1982-ben. Ezek közül kiemelkedik a PVH Változócsillag Katalógus, mely elengedhetetlen kelleke észlelési tevékenységünknek. /1984 első felében szeretnénk megjelentetni a katalógus átdolgozott, bővített 2. kia-

dását./

Térképek külön kiadványban sajnos nem, hanem a "Pleione" rovatban, illetve a "PVH Körlevél"-ben jelentek meg. A 7. számban R Aqr, VX And, V CVn, R UMi, a 10. számban HL CMa, a 11.-ben RY Leo és a 12.-ben R Hya térképek találhatóak, a PVH Körlevél 6. számában pedig R Vir és SU Tau minimumtérkép jelent meg.

Észlelési eredmények rovatunkban a következő hosszabb fel-
dolgozások láttak napvilágot:

-
3. szám:	A g Herculis fényváltozásai /Mizser A./
4. szám:	A mű Cephei fényváltozásai /Mizser A./
4. szám:	A PVH munkája az 1981-es évben /Szőke B - Mizser A./
7. szám:	Az R Draconis fényváltozásai /Zelezsák T - Szőke B./
10. szám:	Az Orion-köd változóinak 1981/82-es észlelései /Brlás P. - Mezősi Cs./
12. szám:	Az R Hydrae /Mizser A./
-

Több számban olvashattunk beszámolókat a "Bemutatjuk..." rovatban és rendszeresen jelentek meg közlemények, érdekességek.

A tavalyi év januárjában tértünk át a korszerű észlelési rendszerre, illetve adatbeküldési formára. Ezt a Julián Dátum és a Harvard-szám használatának bevezetése jelentette. Ebben az évben kiadott 5. és 6. Körleveleink is tájékoztatták az amatőrcsillagászokat a változásokról.

Igyekeztünk rendszeres, és amennyiben ez lehetséges élő kapcsolatot fenntartani tagjainkkal. Így a rendszeres levelezések mellett a nyáron megrendezett B'82, Perseida és rókafarmi csoportos összejöveteleken cserélték ki az észlelők tapasztalataikat, illetve végeztek közösen változócsillag megfigyeléseket.

Eredményes volt tehát tavalyi munkánk is, köszönjük észlelőink közreműködését, és bízunk abban, hogy - bár lassan vége az 1983-as esztendőnek /eddigi adataink a tavalyihoz hasonló munkát sejtetnek/ - megfigyelési tevékenységüket továbbra is hasonló színvonalon folytatják!

SZŐKE BALÁZS